

LWR – 4101-23-01/2012

P/12/179

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/12/179 – Organizacja i funkcjonowanie wyścigów konnych
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura we Wrocławiu
Kontroler	Krystyna Knop, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 83136 z dnia 16 października 2012 r. (dowód: akta kontroli str. 1 - upoważnienie do kontroli)
Jednostka kontrolowana	Wrocławskie Centrum Sportu, Hippiki i Rekreacji, Al. Ignacego Jana Paderewskiego 35, 51-612 Wrocław.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Jerzy Pękalski, Dyrektor Wrocławskiego Centrum Sportu, Hippiki i Rekreacji (dalej: Dyrektor Centrum Sportu). (dowód: akta kontroli str. 2 – umowa o pracę z 30.12.2011 r.)

Ocena ogólna

II. Ocena kontrolowanej działalności

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości¹ działalność Wrocławskiego Centrum Sportu, Hippiki i Rekreacji w 2012 r. (do 30 listopada) oraz jego poprzednika - Wrocławskiego Toru Wyścigów Konnych² w latach 2009-2011³ w zakresie organizacji i funkcjonowania wyścigów konnych na terenie toru wyścigów konnych w Partynicach we Wrocławiu, a negatywnie - działalność ww. jednostek w zakresie utrzymania i gospodarowania nieruchomościami toru wyścigów konnych.

Uzasadnienie
oceny ogólnej

Wrocławskie Centrum Sportu, Hippiki i Rekreacji w 2012 r., a wcześniej - Wrocławski Tor Wyścigów Konnych wywiązywały się w badanym okresie z realizacji zadań dotyczących urządzania wyścigów konnych, a infrastruktura i wyposażenie techniczne toru wyścigów konnych spełniały wymogi określone w obowiązujących przepisach.

Stwierdzone nieprawidłowości polegały na: [1] niewypłaceniu w latach 2009-2011 nagród przysługujących właścicielom koni za wygrane gonitwy, [2] nieterminowym regulowaniu w 2012 r. zobowiązań z tego tytułu, [3] nieujmowaniu w ewidencji księgowej i sprawozdawczości budżetowej ww. należności i zobowiązań wymagalnych,

Negatywna ocena utrzymania i gospodarowania nieruchomościami toru wyścigów konnych wynika z: [1] niepodejmowania działań o charakterze systemowym mających na celu zwiększenie przychodów (koszty były znacznie wyższe od

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

² jednostka budżetowa Gminy Wrocław utworzona w dniu 1 stycznia 2012 r. na podstawie uchwały nr 9/168/11 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 19 maja 2011 r., w wyniku połączenia jednostek budżetowych Gminy Wrocław: Młodzieżowego Centrum Sportu we Wrocławiu z Wrocławskim Torem Wyścigów Konnych – Partynice.

³ badaniami objęto również stany faktyczne i działania podejmowane przed 1 stycznia 2009 r. z uwagi na zjawiska będące przedmiotem kontroli oraz celem zebrania danych porównawczych z lat 2007 - 2008.

uzyskiwanych przychodów) i zapewnienie właściwego wykorzystania posiadanych w trwałym zarządzie nieruchomości, [2] zaniechania dochodzenia należności z tytułu czynszów za wynajmowane lokale mieszkalne oraz garaże w kwocie 74,9 tys. zł (z odsetkami), [3] braku działań w celu zaktualizowania umów najmu ww. lokali, w tym wysokości czynszu, [4] ograniczenia rozliczeń owsa przekazywanego przez właścicieli koni przygotowywanych do wyścigów do ujęcia ilościowego bez ustalenia wartości, co nie odpowiadało wymogom przepisów o rachunkowości i uniemożliwiało rzetelne rozliczenie tych transakcji oraz skutkowało ich pominięciem w sprawozdaniach finansowych.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Urządzanie wyścigów konnych.

Opis stanu
faktycznego

1.1. Wyścigi konne na terenie toru we Wrocławiu w latach 2009-2011 urządzone były przez Wrocławski Tor Wyścigów Konnych – Partynice we Wrocławiu (dalej: WTWK - Partynice), w tym w 2010 r. we współpracy z TOTOLOTEK S.A. w Warszawie na podstawie porozumienia z dnia 28 grudnia 2009 r. Zgodnie z ww. porozumieniem w 2010 r. organizatorem wyścigów konnych był TOTOLOTEK S.A. WTWK – Partynice udostępniając infrastrukturę wraz z wyposażeniem uzyskało z tego tytułu przychody w kwocie 39.721,0 zł, stanowiące udział w sumie stawek wpłaconych przez uczestników zakładów wzajemnych.

Od 1 stycznia 2012 r. wyścigi konne organizowało Wrocławskie Centrum Sportu, Hippiki i Rekreacji (dalej: Centrum Sportu).

Gonitwy, zgodnie z art. 20 ustawy z dnia 18 stycznia 2001 r. o wyścigach konnych⁴, przeprowadzano na podstawie rocznych planów zatwierdzanych przez Prezesa Polskiego Klubu Wyścigów Konnych, a gonitwy dodatkowe - na podstawie zgody Prezesa Polskiego Klubu Wyścigów Konnych.

W kolejnych latach badanego okresu liczba zorganizowanych dni wyścigowych oraz przeprowadzonych gonitw dla koni⁵ i kłusaków uległa zmniejszeniu o ponad 20 %. W 2009 r. zorganizowano 17 dni wyścigowych, w trakcie których przeprowadzono 133 gonitwy, w 2010 r. – 15 dni, w których przeprowadzono 118 gonitw, w 2011 r. – 16 dni, w ramach, których przeprowadzono 118 gonitw, a w 2012 r. zorganizowano 13 dni wyścigowych, w trakcie których przeprowadzono 103 gonitwy (porównawczo w latach 2007 i 2008 zorganizowano po 19 dni wyścigowych, w których przeprowadzono odpowiednio 127 i 137 gonitw).

Jako przyczyny obniżenia liczby zorganizowanych dni wyścigowych i przeprowadzonych gonitw, Monika Słowik, była dyrektor WTWK – Partynice oraz Dyrektor Centrum Sportu wskazali m.in. słabszy materiał wyścigowy w przypadku koni półkrwi, korzystanie z reproduktorów i kłaczy, które nie nadają się do wyścigowej próby dzielności (kontuzje), przyczyny ekonomiczne (ograniczone środki na organizację gonitw).

(dowód: akta kontroli str. od 6 do 13 – uchwała nr IX/168/11 Rady Miejskiej Wrocławia z 19.05.2011 r. w sprawie utworzenia jednostki budżetowej pn. Wrocławskie Centrum Sportu, Hippiki i Rekreacji poprzez połączenie Młodzieżowego Centrum Sportu we Wrocławiu oraz Wrocławskiego Toru Wyścigów Konnych we Wrocławiu, str. od 94 do 101- zezwolenie z 29.01.2002 wraz z wnioskiem o udzielenie zezwolenia na organizowanie wyścigów konnych z 21.11.2001r., str. od 102 do 103 – zaświadczenie o

⁴ Dz. U z 2001 r., nr 11, poz. 86 ze zm.

⁵ Gonitwy koni czystej krwi arabskiej i półkrwi organizowano w całym okresie, natomiast koni pełnej krwi angielskiej - od 2012 r.

wpisie do rejestru organizatorów konnych z 22.02.2012 r. wraz z poświadczeniem z 8.11.2012 r., str. od 128 do 135 – Pismo do Prezesa PKWK z 19.03.2009 r. w sprawie zatwierdzenia planu gonitw na sezon 2009 r., str. 136 do 137 – Zarządzenie nr 5/2009 Dyrektora WTWK z 17.03.2009 r. w sprawie zasad zapisywania koni do gonitw, wycofywania koni z gonitw, wysokości opłat za zapis i wycofanie koni z gonitw..., str. od 138 do 142 – Pisma skierowane do Prezesa PKWK w sprawie zmian do planów z 26 maja, 11, 14, 18.08 i 16.09.2009 r., str. od 143 do 149 – Umowa współpracy z 27.08.2009 r., str. od 150 do 157 – Porozumienie o współpracy z 28.12.2009 r., str. 158 – Pełnomocnictwo z 29.12.2009 r. udzielone przez Totolotek S.A dla Moniki Słowik – Dyrektora WTWK, str. od 159 do 163 – Aneksy do porozumienia nr 1 i 2 z dnia 13.01.2010 r., 24.02.2010 r., i z 30.07.2010 r., str. od 164 do 169 – umowa współpracy z 11.04.2011 r., str. od 170 – do protokół zdawczo – odbiorczy z 28.09.2012 r. wraz z udzielonym przez Totolotek S.A pełnomocnictwem dla pracownika J.M. do reprezentowania Spółki, str. od 195 do 199 – Pisma WTWK do Prezesa PKWK w sprawie zmian do planu gonitw na 2010 r. z dnia 17.05., 8.06., 13, 27.08, 14.09.2010 r., str. od 200 do 210 – Plan gonitw z 18.03.2010 r. organizowanych przez Totolotek SA na 2010 r., skierowany do PKWK, str. od 211 do 220 – Plan gonitw na 2011 r. skierowany do PKWK z 21.03.2011 r., str. od 221 do 227 – zmiany do planu gonitw skierowane do Prezesa PKWK z dnia 31.03, 5.04., 9 i 31.05., 14.06. i 13.09.2011 r., str. od 228 do 236 – Plan gonitw na 2012 r. skierowany do Prezesa PKWK, str. od 237 do 246 – zmiany do planów skierowane do Prezesa PKWK na dodatkowe gonitwy kłusaków z 13 i 20.05.2012 r., z 12, 26.06., 25.07., 14.08., 11.09.2012 r. oraz Komunikat z 14.08.2012 r., o nie odbyciu się zaplanowanego dnia wyścigowego – 26.08.2012 r., str. od 265 do 266 – Tabela - Wybrane informacje dotyczące wyścigów konnych zorganizowanych na poszczególnych torach wyścigowych w latach 2007 – 2012, str. od 955 do 959, 970 – Wyjaśnienia Jerzego Pękalskiego – Dyrektora Centrum Sportu, str. od 1004 do 1009 – Wyjaśnienia Moniki Słowik – byłej Dyktor WTWK, str. od 1222 do 1235 Sprawozdanie z działalności WTWK za 2010 r.)

1.2. Tor wyścigów konnych we Wrocławiu, ze względu na rodzaje organizowanych gonitw (galopem i kłusem), był torem pierwszej kategorii i spełniał wymogi techniczne określone w załącznikach nr 1 i 2 do kolejno obowiązujących rozporządzeń Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 7 grudnia 2004 r. i z 6 września 2011 r. w sprawie szczegółowych warunków technicznych dla toru wyścigowego⁶. Tor posiadał wymagane wyposażenie techniczne i infrastrukturę techniczną dostosowaną do rodzajów urządzanych gonitw (galopem, kłusem), które stanowiły m.in. maszyna startowa 10-boksowa, fotokomórka, celownik, rejestrator przebiegu gonitw (kamera), zadane trybuny dla publiczności (główna - na 1 100 miejsc siedzących, boczna - 600 miejsc i zarządu na 100 miejsc) o łącznej powierzchni 2 078,83 m², padok do prezentacji koni z wydzielonym miejscem do siodłania (siedem boksów), obiekty dla dżokejów, komisji technicznej, sędziego przy celowniku, zegara i wagi, ambulatorium weterynaryjne z boksami dopingowymi dla koni.

(dowód: akta kontroli str. od 106 do 127 – Wyposażenie techniczne i infrastruktura wchodząca w skład toru wyścigowego z załącznikami: wyciąg z opracowania dotyczącego obiektu trybuny głównej i wyciąg z książki obiektu budowlanego, wyciąg z książek obiektu budowlanego: trybuny bocznej, łoża zarządu, wypis z kartoteki budynków właściciela Gminy Wrocław, wyciąg z opracowania projektu wykonawczego dot. pawilonu gościnnego „okrągłaka” z wyciągiem książki obiektu budowlanego pawilonu).

⁶ Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 7 grudnia 2004 r. w sprawie szczegółowych warunków technicznych dla toru wyścigowego (Dz. U. z 2004., nr 269, poz. 2675), które obowiązywało do 18 października 2011 r. i rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 września 2011 r. w tej samej sprawie (Dz.U.nr 210, poz. 1254), które obowiązywało od 19 października 2011 r.

We wrześniu 2009 r. oraz w 2011 r. Polski Klub Wyścigów Konnych w Warszawie przeprowadził dwie kontrole m.in. w zakresie spełniania warunków technicznych toru wyścigowego WTWK - Partynice. W wyniku tych kontroli stwierdzono, iż tory we Wrocławiu, na których prowadzone są gonitwy płaskie, płotowe oraz klusem spełniają wymagane warunki techniczne.

(dowód: akta kontroli str. od 637 do 638 – Protokoły kontroli PKWK z 7.09.2009 r. i 4.09.2011 r.)

1.3. Poniesione w latach 2009 – 2011 przez WTWK – Partynice i w 2012 (30 września) przez Centrum Sportu wydatki związane z organizacją wyścigów konnych kształtowały się na podobnym poziomie i wynosiły 2.148, 6 tys. zł w 2011 r., 2.347,0 tys. zł w 2010 r. i 2.353,6 tys. zł w 2009 r. (porównawczo w latach 2008 i 2007 odpowiednio: 2.674,20 tys. zł i 2.288,2 tys. zł). W 2012 r. (do 30 września 2012 r.) na organizację wyścigów konnych wydatkowano 1.736,4 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 378– zestawienie dotyczące niewypłaconych nagród właścicielom koni, str. od 758 do 759 – Tabela dotycząca struktury przychodów i kosztów ponoszonych przez WTWK/Centrum Sportu w ramach prowadzonej działalności, tabela wyników finansowych za lata 2007-2012, str. od 776 do 778, 795 - 796, 819 – 820, 843 – 846 – sprawozdania Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych za lata 2009 – 2012)

WTWK – Partynice na sezony wyścigowe w latach 2009 – 2012 zawarł z właścicielami koni 191 umów o przekazanie koni do treningu i poddawanie ich próbom dzielności, z tego 29 umów dotyczyło sezonu 2009 r., 32 – 2010 r., 35 – 2011 r. oraz 95 – 2012 r., obejmując nimi odpowiednio 155, 157, 152 oraz 167 koni. Z treści § 12 ww. umów wynikało, że ewentualne nagrody pieniężne uzyskane w gonitwach przez właściciela konia przekazanego do treningu przysługują WTWK – Partynice (w umowach nie wskazano celu przeznaczenia środków). W związku z tymi zapisami w planach finansowych WTWK – Partynice w latach 2009 - 2011 nie przewidziano środków na wypłatę nagród dla właścicieli koni za zajęte miejsca w gonitwach.

Do 64 z 95 umów zawartych na sezon wyścigowy 2012 r. z 22 właścicielami koni wprowadzono w formie aneksów zmianę ww. zapisu, zgodnie z którą ewentualne nagrody pieniężne uzyskane w gonitwach przysługują właścicielowi koni. Zgody na wprowadzenie takiej zmiany nie wyraziło 23 właścicieli koni, z którymi zawarto 31 umów.

Od właścicieli koni zgłoszonych do udziału w gonitwach pobrano opłaty startowe, o których mowa w § 38 ust 4 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 sierpnia 2001 r. w sprawie ustalenia regulaminu wyścigów konnych⁷, a których wysokość ustalano w rocznych planach gonitw i zarządzeniach dyrektorów WTWK – Partynice i Centrum Sportu. Przychody z powyższego tytułu wynosiły 17,7 tys. zł w 2009 r., 18,9 tys. zł w 2010 r., 24,7 tys. zł w 2011 r. i 84,9 tys. zł w 2012 r.

Organizator wyścigów konnych, stosownie do obowiązku określonego w § 52 ust. 1 rozporządzenia w sprawie regulaminu wyścigów konnych, ustalił wysokość nagród za zajęte miejsca w gonitwach koni czystej krwi arabskiej oraz koni półkrwi. Nagrody te, w kwotach łącznych wynosiły 669,9 tys. zł w 2009 r., 603,5 tys. zł - 2010 r., 683,7 tys. zł w 2011 r. oraz 290,3 tys. zł w 2012 r.

Z ww. kwot w latach 2009 - 2011 wypłacono nagrody w łącznej wysokości: 83,7 tys. zł w 2009 r. (w tym 0,6 tys. zł przyznano właścicielowi jednego konia, który był w

⁷ Dz. U. Nr 90, poz. 1006 ze zm., dalej rozporządzenie w sprawie regulaminu wyścigów konnych.

treningu poza WTWK - Partynice), 75,4 tys. zł w 2010 r. i 80,3 tys. zł w 2011 r. z przeznaczeniem dla jeźdźców, trenerów i obsługi,

Z ustalonej na 2012 r. kwoty nagród w wysokości 290,31 tys. zł, zgodnie z regulaminem organizatora z 6 kwietnia 2012 r., na wynagrodzenia dla jeźdźców, trenerów i obsługujących stajnie przeznaczono 15%, tj. 43,55 tys. zł. Z pozostałej kwoty 246,76 tys. zł do 30 listopada 2012 r. wypłacono 121,62 tys. zł (w tym 18,6 tys. zł przypadło właścicielom ośmiu koni trenowanych poza Centrum Sportu), natomiast kwota 43,24 tys. zł przypadła właścicielom koni, którzy nie wyrazili zgody na ww. zmianę § 12 umów i z tego powodu nagroda nie została wypłacona. Kwota niewypłaconych przez Centrum Sportu w 2012 r. nagród pieniężnych, przysługujących właścicielom koni za wygrane gonitwy do zakończenia kontroli NIK wynosiła 81,91 tys. zł (w tym 4,4 tys. zł dotyczyło właścicieli 3 koni trenowanych poza Centrum Sportu) i stanowiła zobowiązania wymagalne jednostki (wg danych ewidencji księgowej WTWK Partynice w latach 2009 – 2011 zobowiązania związane z przeprowadzeniem wyścigów konnych nie wystąpiły).

Rozegrana suma nagród w gonitwach kłusaków wynosiła 39,92 tys. euro w 2009 r., 38,32 tys. euro w 2010 r., 39,66 tys. euro w 2011 r., a 16,68 tys. euro w 2011 r. Nagrody w gonitwach kłusaków zostały wypłacone właścicielom koni w wysokościach należnych w terminie 21 dni od dnia ogłoszenia wyników gonitwy i nie wcześniej, niż po upływie 7 dni od dnia ogłoszenia tych wyników, tj. zgodnie z § 52 ust. 3 rozporządzenia w sprawie regulaminu wyścigów konnych.

WTWK Partynice w latach 2009-2012 na działalność dotyczącą organizacji wyścigów konnych uzyskał w ramach umów sponsoringu, realizacji usług reklamowych i innych środki w kwocie ogółem: 416,2 tys. zł w 2009 r., 427,3 tys. zł w 2010 r., 456,0 tys. zł w 2011 r. oraz 470,3 tys. zł, w 2012 r. (30 września), w tym od Polskiego Klubu Wyścigów Konnych po 45,2 tys. zł w poszczególnych latach okresu 2009 – 2011 (Centrum Sportu w 2012 r. nie otrzymało środków z Polskiego Klubu Wyścigów Konnych). Uzyskane w latach 2009 – 2010 środki, w ramach dochodów własnych, WTWK przeznaczyło na pokrycie kosztów funkcjonowania jednostki (zakup wody, energii,), wypłatę nagród w rozegranych gonitwach. W 2011 r. środki budżetowe (w tym od PKWK w kwocie 45,2 tys. zł) ujęto w planie dochodów budżetowych jednostki i przekazano na rachunek budżetu Gminy Wrocław.

Do organizatora wyścigów konnych nie wpływały w kontrolowanym okresie skargi związane z regulowaniem zobowiązań związanych z urządzaniem wyścigów konnych, w tym z nagrodami dla uczestników gonitw.

(dowód: akta kontroli str. 265, 266 – Tabele z wybranych informacji dotyczących wyścigów konnych zorganizowanych na poszczególnych torach wyścigowych w latach 2009 do 2012 oraz porównawczo w latach 2007-2008, str. od 268 do 280 – zestawienie umów dla koni do treningu w sezonach 2009 – 2012, str. 281 – Zestawienie właścicieli, którzy nie podpisali aneksów w 2009 r., str. od 282 do 328 – przykładowe umowy zawarte z właścicielami koni, str. od 329 do 357 – wybrane do analizy wypłaty nagród wg dni wyścigowych wraz z wyciągami z biuletynów w latach 2009 – 2012, str. od 358 do 380 – rozliczenia nagród, str. 381 – zestawienie dotyczące kosztów na dzień 30.11.2012 r., str. 267 – informacja z 26.11.2012 r. dot. udziału koni w gonitwach spoza Partynic, str. 756 – 759 – Tabele – zestawienia dotyczące struktury przychodów i kosztów prowadzonej działalności WTWK/WCSHiR w latach 2007 – 2012, struktura przychodów i kosztów ponoszonych w ramach działalności dotyczącej organizacji wyścigów konnych, wyniki finansowe WTWK WCSHiR, str. od 1248 – 1249 wyjaśnienia – informacja K. Pomorskiej Zadki – zastępcy Gł. księgowego w WCSHiR wraz z zał. umową sponsorską z PKWK z 14.06.2010 r.)

Ustalono
nieprawidłowości

W działalności WTWK i Centrum Sportu w zakresie zapewnienia środków finansowych na urządzenie wyścigów konnych stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W umowach zawartych przez WTWK Partynice na lata 2009-2012 z właścicielami koni - niezgodnie z zasadami określonymi w § 52 ust. 1 i 3 rozporządzenia w sprawie regulaminu wyścigów konnych - określono, że ewentualne nagrody pieniężne za zajęte miejsca w wyścigach przysługiwać będą WTWK Partynice (w 2012 r. – Centrum Sportu).

Zapis ten stanowił podstawę nieujmowania środków przeznaczonych na wypłatę takich nagród w planach finansowych WTWK Partynice w latach 2009-2011, pomimo że w kolejno obowiązujących (zaakceptowanych przez Prezesa Polskiego Klubu Wyścigów Konnych) rocznych planach gonitw wskazano wysokość nagród zaplanowanych w poszczególnych gonitwach.

Odpowiedzialna za powyższe - była dyrektor WTWK Monika Słowik wyjaśniła, że takie rozwiązanie pozwoliło ograniczyć koszty organizacji wyścigów.

NIK zwraca uwagę, że w celu dochowania nadrzędnych zasad jawności i przejrzystości finansów publicznych, o których mowa m.in. w ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁸, środki na takie wydatki winny być ujęte w planie finansowym jednostki, a ewentualna rezygnacja właścicieli koni z uzyskanych nagród przyjęta przez organizatora wyścigów w formie darowizny, o której mowa w art. 5 ust. 2 pkt 5 ww. ustawy, stanowiąc tym samym dochód jednostki. Przebieg ww. operacji winien być, stosownie do art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁹, odzwierciedlony w księgach rachunkowych i sprawozdawczości WTWK Partynice oraz Centrum Sportu zgodnie z ich treścią ekonomiczną.

NIK zauważa, że w planie finansowym Centrum Sportu na 2012 r. środki na wypłatę ww. nagród zostały zaplanowane i w odniesieniu do 64 z 95 umów zawartych przez WTWK Partynice na sezon wyścigowy 2012 r. w aneksach ustalono, że ewentualne nagrody zostaną wypłacone właścicielom koni. Zdaniem NIK umowy zawarte z właścicielami koni, którzy nie zaakceptowali zmiany zapisów dotyczących wypłaty nagród, winny zostać wypowiedziane.

(dowód: akta kontroli str. od 128 do 142, 195 – 246 – roczne plany gonitw ze zm., str. od 268 do 280 – zestawienie umów dla koni do treningu w sezonach 2009 – 2012, str. 281 – zestawienie właścicieli, którzy nie podpisali aneksów w 2009 r., str. od 282 do 328 – przykładowe umowy zawarte z właścicielami koni, str. od 329 do 357 – wybrane do analizy wypłaty nagród wg dni wyścigowych wraz z wyciągami z biuletynów w latach 2009 – 2012, str. od 358 do 380 – rozliczenia nagród, str. 381 – zestawienie dotyczące kosztów na dzień 30.11.2012 r., str. 267 – informacja z 26.11.2012 r. dot. udziału koni w gonitwach spoza Partynic, str. 760 – 865 – plany finansowe, zmiany, sprawozdania finansowe, budżetowe na lata 2009 – 2012 (30 września).

2. W 2012 r. (do 30 listopada) w Centrum Sportu nie regulowano w terminie określonym w art. 52 ust. 3 rozporządzenia w sprawie regulaminu wyścigów konnych płatności z tytułu nagród pieniężnych przysługujących właścicielom koni za wygrane gonitwy (nie stwierdzono by właściciele koni dochodzili do czasu zakończenia kontroli NIK odsetek z powyższego tytułu).

Spośród 287 zobowiązań na kwotę łączną 203,5 tys. zł wg stanu na 30 listopada 2012 r. nie uregulowano 259 zobowiązań wymagalnych na kwotę 81,9 tys. zł, 20

⁸ Dz. U. Nr 157, poz. 1240 ze zm., dalej ustawa o finansach publicznych.

⁹ Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 ze zm., dalej ustawa o rachunkowości.

zobowiązań na kwotę 106,9 tys. zł uregulowano z opóźnieniem od czterech dni do sześciu miesięcy, a w terminie dokonano jedynie ośmiu płatności na kwotę 14,7 tys. zł.

Wpływ na postanie tej nieprawidłowości miał fakt nieujmowania ww. zobowiązań w ewidencji księgowej Centrum Sportu, czym naruszono art. 4 ust. 2, art. 20 ust 1 oraz art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o rachunkowości, wg których m.in. w księgach rachunkowych w okresie sprawozdawczym ujmuje się każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie, a księgi powinny być prowadzone rzetelnie (dokonane w nich zapisy winny odzwierciedlać stan rzeczywisty).

Powyższe skutkowało niewykazywaniem zobowiązań w sprawozdaniach Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych i powstaniem zobowiązań wymagalnych w kwocie 51,21 tys. zł wg stanu na 30 czerwca 2012 r., 126,77 tys. zł na 30 września 2012 r. oraz 81,91 tys. zł na 30 listopada 2012 r., których nie wykazano w sprawozdaniach kwartalnych Rb-Z o stanie zobowiązań za II i III kw. 2012 r.

Odpowiedzialność, zgodnie z § 14 Regulaminu organizacyjnego Centrum Sportu z 29 marca 2012 r., ponoszą główna księgowa Centrum Sportu Jadwiga Zawadzka i Dyrektor Centrum Sportu Jerzy Pękalski.

Główna księgowa Centrum Sportu wyjaśniła, że nie sprawdzała dokładnie dokumentacji dotyczącej rozliczeń wyścigów i w związku z tym nie ewidencjonowała nagród i nie przekazywała ich w terminie, natomiast Dyrektor Centrum Sportu wyjaśnił, że zadania w tym zakresie, stosownie do zapisów regulaminu organizacyjnego, należą do kompetencji głównego księgowego.

(dowód: akta kontroli str. od 56 do 80 – Regulamin organizacyjny Centrum Sportu z 29.03.2012 r., str. 5 – Pełnomocnictwo Prezydenta Wrocławia z 28.12.2011 r. udzielone Dyrektorowi Centrum Sportu, str. od 358 do 380 – rozliczenia nagród, od 776 do 778, od 795 do 796, od 819 do 820, od 843 do 846 – sprawozdania Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych, str. od 1010 do 1011 - Wyjaśnienia Jadwigi Zawadzkiej - Głównego księgowego, str. od 976 do 978 – Wyjaśnienia Dyrektora Centrum Sportu).

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości działalność Centrum Sportu (wcześniej WTKW Partynice) w zakresie urządzania wyścigów konnych w związku ze stwierdzeniem nieprawidłowości polegających na [1] nierzetelnym zawieraniu umów z właścicielami koni w zakresie nagród za wygrane gonitwy, [2] nie ewidencjonowaniu w księgach rachunkowych zobowiązań z tytułu nagród, [3] nieterminowym ich wypłacaniu.

3. Prawidłowość utrzymania i wykorzystania nieruchomości, na których zlokalizowane są tory wyścigów konnych.

Opis stanu faktycznego

2.1. Nieruchomości na gruntach o pow. 74,7 ha, na których zlokalizowany jest tor wyścigów konnych we Wrocławiu, zostały decyzjami Prezydenta Wrocławia nr 12/2007 z 20 czerwca 2007 r. i 57/2012 z 11 kwietnia 2012 r. oddane na czas nieoznaczony w trwałe zarząd WTKW Partynice, a następnie Centrum Sportu, na cele statutowe jednostek, w tym w szczególności na działalność sportową, rekreacyjną i turystyczną. W skład ww. nieruchomości, zgodnie z ww. decyzjami, wchodziło m.in. dziewięć stajni, trzy trybuny (główna, boczna, zarządu), dwie kasy totalizatora oraz tory jeździecki, wyścigowy, przeszkodowy, pawilon herbaciany,

budynek administracyjny, ujeżdżalnia kryta, 40 boksowa stajnia, dom trenerski, 8-rodzinny barak mieszkalny.

(dowód: akta kontroli str. od 404 do 433 – Decyzje Prezydenta Wrocławia nr 12/2007 i 57/2012 z dnia 20.06.2007 r. i 11.04.2012 r.)

Stosownie do informacji¹⁰ Miejskiego Konserwatora Zabytków we Wrocławiu oraz Dolnośląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, Zespół Torów Wyścigowych we Wrocławiu (cały obszar i zespół zabudowy) nie jest wpisany do rejestru zabytków, lecz jako zabytek objęty jest ochroną w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego części obszaru rozwoju Partynice – Południe oraz zespołu urbanistycznego Torów wyścigów konnych, przyjętym uchwałą Rady Miejskiej Wrocławia Nr L/1754/02 z dnia 4 lipca 2002 r. Zespół torów wyścigowych, pawilon komisji technicznych, kasy, pawilon sędziowski, trybuna główna są ujęte w gminnej ewidencji (wykazie) zabytków Wrocławia, co w praktyce oznacza objęcie ochroną relacji przestrzennych, brył budynków i budowli, detalu architektonicznego, sieci komunikacyjnych i innych elementów, które kształtują zespół zabudowy.

(dowód: akta kontroli str. od 434 do 436 – Informacja DWKZ we Wrocławiu z 28.11.2012 r., str. od 437 do 440 – Informacja MKZ we Wrocławiu z 27.11.2012 r.)

2.2. Dla wszystkich 34 obiektów budowlanych wchodzących w skład toru wyścigów konnych prowadzono książki obiektu budowlanego, o których mowa w art. 64 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane¹¹. Wszystkie ww. obiekty były poddawane systematycznie okresowym kontrolom stanu technicznego (rocznym i pięcioletnim), zgodnie z wymogiem określonym w art. 62 ust. 1 ww. ustawy, a w protokołach z ww. czynności – w uzasadnionych przypadkach - odnotowywano zalecenia dotyczące koniecznych do przeprowadzenia prac. Stan techniczny obiektów – wg zapisów protokołów przeglądu - był zły w odniesieniu do ośmiu obiektów nieobjętych gminną ewidencją zabytków (m.in. dwie stajnie, budynek wagi wozowej, komórki przy baraku mieszkalnym, stodoła), dostateczny w odniesieniu do 13 obiektów (m.in. trybuna główna i boczna, ośmiu stajni, dwóch kas), obiekt restauracji (wybudowany w 1953 r., nieobjęty gminną ewidencją zabytków) przeznaczony został do rozbiórki, a hotel ze stajnią (wybudowany w 1953 r., nieobjęty gminną ewidencją zabytków) - do kapitalnego remontu.

WTWK Partynice w rocznych sprawozdaniach z działalności składanych do Departamentu Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego Wrocławia informował o zakładanych, koniecznych do przeprowadzenia pracach budowlanych, wynikających ze stanu technicznego obiektów. Ponadto skierowano do Wydziału Inżynierii Miejskiej Urzędu Miejskiego Wrocławia informację dotyczącą 13 zadań inwestycyjnych, planowanych do realizacji w latach 2010 – 2011 (przez jednostkę Urzędu – Zarząd Inwestycji Miejskich we Wrocławiu) wraz z przewidywanymi nakładami finansowymi do poniesienia, a także zamierzeń inwestycyjnych na dalsze lata (np. rozbiórka obiektu restauracji). Ponadto w latach 2009 – 2011 WTWK Partynice składało do Urzędu wnioski na remonty, ale dotyczyły one m.in. remontów maszyn i urządzeń rolniczych, zadań związanych z oczyszczeniem stawu, budową nowej płyty obornikowej wraz z drogą dojazdową oraz budową miejsc postojowych i budową sieci telefoniczno - informatycznej.

Nie wnioskowano natomiast do Urzędu o środki na realizację zadań remontowych, dla obiektów, które były w złym stanie technicznym, przykładowo obiekt restauracji.

¹⁰ uzyskanej w trybie art. 29 ust. 1 pkt 2 lit f ustawy o NIK.

¹¹ Dz. U. z 2010 r., nr 243, poz. 1623 ze zm., dalej ustawa Prawo budowlane.

Obiekty wchodzące w skład toru wyścigów konnych, wykorzystywane były zgodnie z przeznaczeniem za wyjątkiem jednej z kas, która przeznaczona była do remontu i tymczasowo służyła jako magazyn gospodarczy, oraz pomieszczeń w budynku trenerów (omówiono szczegółowo na str. 14 wystąpienia).

(dowód: akta kontroli str. od 548 do 552 – Tabela z wybranymi informacjami o obiektach znajdujących się na nieruchomościach zarządzanych przez Centrum Sportu, str. od 553 do 636 – protokół oględzin wraz z dokumentacją fotograficzną, str. od 662 do 671 – Wybrane umowy na usługi kominiarskie, na przeglądy techniczne obiektów, str. od 672 do 755 – Zestawienia dotyczące przeprowadzonych przeglądów rocznych i pięcioletnich obiektów wraz z przykładowymi protokołami z kontroli, str. od 1222 do 1247 - Sprawozdania roczne z działalności WTWK, str. od 1250 do – wnioski o środki na zadania inwestycyjne, remontowe, projekty inwestycyjne ujęte w WPI na lata 2009 -2011, plany finansowe WTWK).

2.3. Miejski Konserwator Zabytków we Wrocławiu w okresie od 2007 r. do 2012 r. nie przeprowadzał na terenie Toru Wyścigów Konnych kontroli dotyczących wywiązywania się z obowiązku należytego utrzymania i wykorzystania nieruchomości, o której mowa w art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami¹².

(dowód: akta kontroli od 437 do 440 – Informacja MKZ we Wrocławiu z 27.11.2012 r.)

Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego dla miasta Wrocławia, zwany dalej PINB, w związku z zaistniałym w dniu 24 lipca 2008 r. pożarem, który objął obiekty budowlane stanowiące zabudowę (scenografię) pn. Gród wczesnośredniowieczny (tj. stajnia wraz z zapleczem, chata wielmoży) przeprowadził kontrolę w zakresie utrzymania tych obiektów. W wyniku przeprowadzonego postępowania decyzją nr 1390/2008 z 29 lipca 2008 r. nakazano usunięcie nieprawidłowości w stanie technicznym tych obiektów, mogących spowodować zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi, bezpieczeństwa mienia, polegających na uszkodzeniu (odspojeniu) elementów konstrukcyjnych budynku stajni (częściowo zwisające elementy łat), uszkodzeniu i ubytków ścian z belek drewnianych budynku „chata wielmoży”, nieposiadających zamocowania (odkształcone), zniszczeniu – spaleniu zadaszenia oraz ścian obiektu o nazwie zaplecze stajni. Zalecenia PINB w zakresie demontażu elementów stanowiących zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi, uprzątnięcie oraz zabezpieczenie terenu objętego pożarem wykonano. Po zawiadomieniu (13 sierpnia 2008 r.) przez WTWK Partynice o usunięciu nieprawidłowości powstałych po pożarze i przedstawieniu ekspertyzy mykologiczno – budowlanej, sporządzonej przez rzeczoznawców w ww. specjalnościach, PINB dnia 13 października 2008 r. wszczął odrębne postępowanie administracyjne związane ze złym utrzymaniem obiektu „Gród wczesnośredniowieczny”. Decyzją nr 226/2009 z dnia 4 lutego 2009 r. PINB nakazał usunięcie występujących nieprawidłowości w stanie technicznym obiektu mogących stanowić bezpośrednie zagrożenie życia i zdrowia ludzi. Nieprawidłowości dotyczyły niezabezpieczenia przed korozją biologiczną grodu zbudowanego z pali drewnianych, co spowodowało korozję elementów drewnianych w miejscu styku z gruntem, ubytków w przekrojach elementów będące skutkiem zbutwienia i zgnicia drewna oraz intensywnego rozwoju grzybów powodujących dalszą destrukcję, a także całkowitą degradację elementów drewnianych. W toku czynności kontrolnych mających na celu zweryfikowanie wykonania przez WTWK Partynice rzeczowego nakazu, PINB stwierdził, że elementy budowlane (drewniane)

¹² Dz. U. Nr 162, poz. 1568 ze zm.

scenografii grodu zostały w kwietniu 2009 r. rozebrane, tym samym rozstrzygnięcie stało się beprzedmiotowe.

(dowód: akta kontroli str. od 639 do 661 – Informacja z załączonymi protokołami, decyzjami Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego dla miasta Wrocławia z 4 i 7.12.2012 r.)

2.4. W kontrolowanym okresie na terenie nieruchomości będących w trwałym zarządzie WTWK Partynice i Centrum Sportu przeprowadzono jedną inwestycję związaną z infrastrukturą toru wyścigów konnych. W latach 2010–2011, w ramach zadania pn. „Rozwój turystyki aktywnej rekreacji poprzez rozbudowę i modernizację ścieżek spacerowo – konnych na terenie WTWK – Partynice” wykonane zostały przez Zarząd Inwestycji Miejskich we Wrocławiu¹³ prace polegające na rozbudowie i modernizacji sieci kanalizacji wewnętrznej wraz z przykanalikami (odprowadzającej wody opadowe ze ścieżek spacerowo – konnych), rozbudowie oraz modernizacji sieci teleinformatycznej, monitoringu, oświetlenia ścieżek, budowy ścieżek (kostka kamienna, asfalt), modernizacji i adaptacji jednego z pomieszczeń obiektu trybuny głównej na serwerownię. Na realizację tego zadania poniesione zostały wydatki z budżetu Gminy Wrocław w łącznej kwocie 4.964,80 tys. zł, w tym 2.280,60 tys. zł stanowiły środki unijne (WTWK Partynice nie ponosił wydatków z tego tytułu). Przed podjęciem robót uzyskano stosowne decyzje i pozwolenia, tj. decyzję Prezydenta Wrocławia o pozwoleniu na budowę nr 1308/2010 z dnia 25 czerwca 2010 r. oraz pozwolenie Dolnośląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków nr 703/2010 z dnia 27 maja 2010 r. na prowadzenie badań archeologicznych. WTWK Partynice nie uczestniczyło w realizacji i finansowaniu ww. zadania.

W badanym okresie WTWK Partynice wydatkował na remonty łączną kwotę 458,6 tys. zł, w tym 248,9 tys. zł w 2009 r., 29,9 tys. zł w 2010 r. i 179,8 tys. zł w 2011 r. W ramach tych środków w 2009 r. sfinansowano prace remontowe dotyczące m.in.: budynku administracyjnego (tj. malowanie pomieszczeń, wymiana drzwi), obiektu tzw. okrągłaka (wymiana rynien), krytej ujeżdżalni (podłoże) na kwotę 99,9 tys. zł. W 2011 r. wykonano remont pokrycia dachowego budynku ujeżdżalni krytej na kwotę 4,7 tys. zł. W 2010 r. WTWK Partynice oraz w 2012 (30 września) Centrum Sportu nie prowadziło prac remontowych związanych z obiektami położonymi na terenie Partynic.

(dowód: akta kontroli str. od 907 do 930 – Tabela w zakresie prowadzenia robót budowlanych w latach 2009–2012 z zał. dokumentacją dotyczącą przekazania nieruchomości, str. od 1222 – 1247 – sprawozdania z działalności WTWK/Centrum Sportu, str. od 1250 – 1251 – wyciągi ze sprawozdań – zadania remontowe wykonane w latach 2009, 2010)

2.5. W latach 2009 – 2012 (do 30 listopada) zostały zawarte 63 umowy wynajmu lokali użytkowych i dzierżawy gruntu, z tego 12 umów zawarto w 2009 r., 18 – w 2010 r., 16 - w 2011 r. i 17 - w 2012 r. (do 30 września). Stawki czynszu wynajmu oraz czynszu dzierżawnego ustalano w umowach zgodnie z Uchwałą Zarządu Miasta Wrocławia i Zarządzeniem Prezydenta Miasta Wrocławia w sprawie wytycznych do ustalania stawek czynszu dla lokali użytkowych oddawanych przez Gminę Wrocław w najem w trybie bezprzetargowym¹⁴, a także zarządzeniami Prezydenta Miasta Wrocławia w sprawie zasad wydzierżawiania i wysokości stawek

¹³ Jednostkę budżetową Gminy, pełniącą funkcję inwestora zastępczego.

¹⁴ Uchwała nr 70/00 Zarządu Miasta Wrocławia z dnia 1 lutego 2000 r., Zarządzenie nr 3221/11 Prezydenta Wrocławia z dnia 6 grudnia 2011 r. w sprawie wytycznych do ustalania stawek czynszu dla lokali użytkowych oddawanych przez Gminę Wrocław w najem w trybie bezprzetargowym.

czynszu dzierżawnego za nieruchomości zabudowane i niezabudowane Gminy Wrocław, oddawane w dzierżawę na cele inne niż rolne¹⁵.

Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie terminowości regulowania i wysokości opłat wnoszonych z ww. tytułów. Dochody z tytułu czynszów najmu lokali użytkowych, dzierżaw gruntu uzyskane przez WTWK Partynice i Centrum Sportu w latach 2009 - 2012 (do 30 września) wyniosły łącznie 728,6 tys. zł, z tego 164,10 tys. zł w 2009 r., 188,20 tys. zł w 2010 r., 271,5 tys. zł w 2011 r. i 104,80 tys. zł w 2012 r. (do 30 września). W latach 2009 – 2010 uzyskane dochody przeznaczano na działalność jednostki, zgodnie z art. 22 ust. 3 ustawy z 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych¹⁶. Natomiast w latach 2011 – 2012 (30 września) dochody odprowadzano na rachunek budżetu Gminy Wrocław, na podstawie art. 93 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych¹⁷.

(dowód: akta kontroli str. od 756 – 759 -Zestawienia dotyczące przychodów i kosztów)

W kontrolowanym okresie w budynkach zlokalizowanych na terenie toru wyścigów konnych, będących od 2007 r. w trwałym zarządzie WTWK Partynice i Centrum Sportu wynajętych na rzecz osób fizycznych było dziewięć lokali mieszkalnych. Umowy najmu tych lokali zawarte były w latach 1982 - 1996 przez jednostki, które wcześniej gospodarowały tymi nieruchomościami, tj. Tory Wyścigów Konnych w Warszawie, Agencję Własności Rolnej Skarbu Państwa w Warszawie¹⁸. Obsługa administracyjna prowadzona była wówczas przez Administrację Budynków Mieszkalnych Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa, a następnie (w miejsce Administracji) przez utworzoną Wspólnotę mieszkaniową. WTWK Partynice i Centrum Sportu nie otrzymywało w kontrolowanym okresie wpływów z tytułu czynszów najmu ww. lokali.

W latach 2009 – 2011 r. WTWK Partynice zawarł sześć umów użyczenia pomieszczeń biurowych i sprzętu oraz gruntu.

W 2009 r. zawarto umowy użyczenia pomieszczeń Związkowi Zawodowemu WTWK NSZZ Solidarność i Stowarzyszeniu Amatorskiego Klubu Ujeżdżeniowego „Thompson” na prowadzenie działalności statutowej, przechowywanie dokumentacji klubowej, organizację spotkań członków klubu. Związkowi NSZZ Solidarność użyczono także sprzęt komputerowy. Ww. umowy wygasły w maju 2012 r.

W 2010 r. i 2011 r. ze Stowarzyszeniem Amatorskiego Klubu Ujeżdżeniowego „Thompson” zawarto trzy umowy użyczenia, z których jedna dotyczyła użyczenia na okres 3 lat (do 13 maja 2013 r.) gruntu o powierzchni 2.200 m² w celu organizowania wspólnie z WTWK Partynice m.in. zawodów jeździeckich i pokazów jeździeckich o charakterze sportowym, druga - zorganizowania w sierpniu 2010 r. „Mistrzostw Polski Juniorów, Seniorów i Młodych Jeźdźców oraz Międzynarodowych Zawodów Jeździeckich”, a trzecia – użyczenia ciągnika Ursus na okres 4,5 miesiąca w celu przygotowywania terenu do zawodów jeździeckich w obiekcie ujeżdżalni.

Wyżej wymienione umowy użyczenia zostały zawarte przez Dyrektora WTWK Partynice na podstawie pełnomocnictw Prezydenta Wrocławia i - stosownie do obowiązku wynikającego z decyzji nr 12/2007 z 20 czerwca 2007 r. o oddaniu

¹⁵ Zarządzenie nr 6366/05 Prezydenta Wrocławia z dnia 7 października 2005 r. oraz Zarządzenie nr 8600/10 Prezydenta Wrocławia z dnia 1 lutego 2010 r. w sprawie wysokości stawek czynszu dzierżawnego za grunty zabudowane i niezabudowane stanowiące własność Gminy Wrocław, oddawane w dzierżawę na cele inne niż rolne.

¹⁶ Dz. U. z 2005 r., nr 249, poz. 2104 ze zm.

¹⁷ Dz. U. z 2009 r., nr 157, poz. 1241

¹⁸ nieruchomości zostały przez Agencję Własności Rolnej Skarbu Państwa przekazane Gminie Wrocław w marcu 1998 r.

nieruchomości w trwały zarząd WTWK Partynice - zostały zgłoszone do Urzędu Miejskiego Wrocławia.

(dowód: akta kontroli str. 442 – 462 – Zestawienia umów zawartych w latach 2009 – 2012 r., str. 463 – 481 – umowy najmu wraz z rozliczeniami dot. M. Słowik, str. 508 – 517, 521 – 523 – Porozumienie, umowy użyczenia z AKU – Thompson, str. 1014 - 1070 – Umowy z najemcami lokali mieszkalnych i garaży)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności WTWK i Centrum Sportu w zakresie utrzymania i wykorzystania nieruchomości wchodzących w skład torów wyścigów konnych stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. WTWK Partynice (Centrum Sportu) nie wywiązywało się z obowiązków zarządcy utrzymywania części z obiektów budowlanych w należytym stanie technicznym i estetycznym, wynikających z art. 61 pkt 1, w powiązaniu z art. 5 ust. 2 ustawy Prawo budowlane. Jakkolwiek jednostki przekazywały do Urzędu Miasta Wrocławia informacje dotyczące planowanych zadań inwestycyjnych oraz remontów do wykonania w latach 2009 – 2013 i zamierzeń na dalsze lata, a także wnioskowały o środki na remonty m.in. maszyn i urządzeń rolniczych oraz na zadania związane z oczyszczeniem stawu, budową nowej płyty obornikowej wraz z drogą dojazdową oraz budową miejsc postojowych i budową sieci telefoniczno – informatycznej, tym niemniej w odniesieniu do części obiektów będących w złym stanie technicznym nie podejmowały skutecznych działań w celu pozyskania środków na ich remonty.

Przeprowadzona przez PINB, w trakcie kontroli NIK w listopadzie 2012 r., kontrola stanu technicznego siedmiu obiektów budowlanych w Partynicach, tj. „Restauracji”, „Stajni nr 5 Pod hotelem”, baraku mieszkalnego, dwóch kas totalizatora, magazynu z zapleczem socjalnym, krytej ujeżdżalni wykazała nieprawidłowości w utrzymaniu budynków: „Restauracji”, stajni „Pod hotelem” i kasy. W budynku Restauracji ustalono m.in. nieodpowiedni stan techniczny pokrycia dachowego (częściowe zawalenie), widoczne ślady zagrzybienia na całej powierzchni ww. pokrycia oraz na elementach konstrukcyjnych budynku, w stolarce okiennej brak oszklenia, w obrębie murowanych ścian budynku na znacznej powierzchni brak tynku. W budynku kasy w odniesieniu do słupów stanowiących konstrukcję wsporczą dla więźby dachowej stwierdzono znaczną korozję biologiczną. Wewnątrz budynku widoczne były spękania nadproża nad drzwiami prowadzącymi z wiatrołapu do jego wnętrza oraz pęknięcia tynku na płytach wiórowo-cementowych ocieplenia dachu. W obiekcie stajni „Pod hotelem” PINB stwierdził znaczny stopień zużycia posadzki parteru wykonanej z cegły, na ścianach miejscowe ubytki tynku, liczne zacieki spowodowane wodami opadowymi, ubytki w instalacji wodno-kanalizacyjnej, centralnego ogrzewania i elektrycznej (usuniętej wraz z fragmentami ścian), brak stolarki drzwiowej i częściowo okiennej. W obrębie poddasza miejscowo całkowite zniszczenia pokrycia dachowego z odspojonym tynkiem obudowy więźby.

Do zakończenia kontroli NIK w grudniu 2012 r., postępowanie PINB w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami w utrzymaniu obiektów nie zostało zakończone.

(dowód: akta kontroli str. od 639 do 661 – Informacja z załączonymi protokołami, decyzjami PINB z 4 i 7.12.2012 r. str. od 1250 – 1251 – wyciągi ze sprawozdań – zadania remontowe wykonane w latach 2009, 2010, str. od 1252 – 1285 – wnioski o dofinansowanie na 2009 – 2012 zadań remontowych, inwestycyjnych, zadania realizowane w ramach programu modernizacji WTWK, informacje – aktualizacje dot. projektów inwestycyjnych Miasta na lata 2010 – 2014)

2. W WTWK Partynice w okresie od 2007 r., (tj. od przejęcia nieruchomości w trwały zarząd) do końca 2011 r. oraz w Centrum Sportu w 2012 r. (do 31 października) nie dochodzono od najemców lokali mieszkalnych i garaży znajdujących się na terenie toru wyścigów konnych należności czynszowych wynikających z umów najmu zawartych w latach 1982 – 1996, nie naliczano również należności wynikających z odsetek z tego tytułu, co było działaniem niegospodarnym i nierzetelnym. Zaniechanie to stanowiło naruszenie art. 42 ust. 5 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którym jednostki sektora finansów publicznych są obowiązane do

ustalania przypadających im należności pieniężnych oraz terminowego podejmowania w stosunku do zobowiązanych czynności zmierzających do wykonania zobowiązania.

Łączna kwota nieuregulowanych w latach 2007 – 2012 (do 31 października) przez dziewięciu najemców należności z ww. tytułu wynosiła 55.358,27 zł (100 % należności czynszowej wynikającej z umów), z tego po 9.625,56 zł w 2007 r. i 2008 r., 8.611,08 zł w 2009 r., 9.028,23 zł w 2010 r., 9.612,24 zł w 2011 r. i 8.855,60 zł w 2012 r. (do 31 października). Odsetki ustawowe od ww. kwot wynosiły natomiast 19.556,0 zł, z tego: 6.317,0 zł za 2007 r., 5.208,0 zł za 2008 r., 3.587,0 zł za 2009 r., 2.576,0 zł za 2010 r., 1.511,0 zł za 2011 r. oraz 357,0 zł za 2012 r. (do 31 października).

Zarówno należności od najemców, jak i odsetek, wbrew zasadom określonym w art. 24 ust.1-3 ustawy o rachunkowości nie wykazano w ewidencji księgowej jednostek, a tym samym nie ujęto w ich sprawozdawczości.

(dowód: akta kontroli str. 463 – 481 – umowy najmu wraz z rozliczeniami, str. 951 – 954 - zestawienie dot. rozliczenia czynszu lokali mieszkalnych i garaży, str. 1014 – 1113 - umowy z najemcami lokali mieszkalnych i garaży i rozliczeniami, str. 1114 – zestawienie naliczonych odsetek z tytułu należności czynszowych za lata 2007 -2012 do 30.10.)

Odpowiedzialnymi za niedochodzenie należności z tytułu czynszów najmu lokali mieszkalnych i garaży i nieewidencjonowanie ich w księgach rachunkowych WTWK Partynice, a następnie Centrum Sportu, zgodnie z kolejno obowiązującymi Regulaminami organizacyjnymi jednostek oraz zakresami czynności, w latach 2009 – 2011 byli Katarzyna Pomorska – Zadka – główna księgowa WTWK Partynice oraz Monika Słowik – była Dyrektor WTWK, a w 2012 r. Jadwiga Zawadzka oraz Jerzy Pękalski – odpowiednio główna księgowa oraz Dyrektor w Centrum Sportu.

(dowód: akta kontroli str. od 34 do 35 – Zakres czynności Katarzyny Pomorskiej –Zadki – głównego księgowego WTWK, str. od 38 do 56 i 57 do 82 Regulaminy organizacyjne z 1.04.2008 r. i 29.03.2012 r., str. od 10 do 12 i od 89 do 93 – Statuty, str. 5, od 17 do 18 Pełnomocnictwa Jerzego Pękalskiego i Moniki Słowik)

Monika Słowik, była dyrektor WTWK Partynice wyjaśniła, że nie podejmowała działań w powyższym zakresie, gdyż nie wiedziała o istnieniu takiego obowiązku, bo czynności te wykonywane były przez inny podmiot, tj. wspólnotę mieszkaniową. Jadwiga Zawadzka, główna księgowa Centrum Sportu wyjaśniła natomiast, że na koniec 2011 r. w bilansie zamknięcia WTWK Partynice nie było wykazanych należności z tytułu czynszów za mieszkania i garaże, nie dochodzono tych należności w związku z zapoznawaniem się w 2012 r. ze specyfiką działalności jednostki. Jerzy Pękalski, Dyrektor Centrum Sportu wyjaśnił m.in., że przyczyną takiego stanu rzeczy była niejasna kwestia stanu prawnego nieruchomości, a ponadto prowadzenie gospodarki mieszkaniowej nie należy do zadań statutowych jednostki.

Budynki, w których zlokalizowane są ww. nieruchomości zostały decyzjami Prezydenta Wrocławia nr 12/2007 z 20 czerwca 2007 r. i 57/2012 z 11 kwietnia 2012 r. oddane w trwały zarząd WTWK Partynice, a następnie Centrum Sportu, tym samym Dyrektor Centrum Sportu był w pełni uprawniony i obowiązany do podejmowania działań w zakresie wynikającym z ww. decyzji, a fakt funkcjonowania wspólnoty mieszkaniowej nie zwalniał WTWK Partynice i Centrum Sportu z obowiązków zarządcy określonych w art. 42 ust. 5 ustawy o finansach publicznych.

(dowód: akta kontroli str. od str. od 987 do 1001, str. od 1002 do 1003 - Wyjaśnienia Katarzyny Pomorskiej – Zadki - zastępcy głównego księgowego Centrum Sportu, str. od 1004 do 1009 – Protokół przyjęcia ustnych wyjaśnień Moniki Słowik - b. Dyrektora WTWK str. od 1010 do 1011 - Protokół przyjęcia ustnych wyjaśnień Jadwigi Zawadzkiej - Głównego księgowego Centrum Sportu, str. od 955 do 959, str. od 976 do 978 – Wyjaśnienia Jerzego Pękalskiego – Dyrektora Centrum Sportu).

W związku z ustaleniami kontroli NIK, najemcy dokonali w dniu 31 października 2012 r. (w trakcie kontroli) jednorazowej wpłaty zaległości z tytułu czynszu najmu lokali mieszkalnych i garaży w kwocie 34.555,46 zł na rachunek Centrum Sportu, wskazując w tytule przelewu *wspólnota mieszkaniowa zamknięcie rachunku*.

(dowód: akta kontroli str. od 482 do 488 – pokwitowanie przekazania Centrum Sportu kwoty 34.555,46 zł, i pobrania jej przez Gminę Wrocław)

3. W WTWK Partynice i w Centrum Sportu nie podjęto działań w celu zaktualizowania umów najmu lokali mieszkalnych i garaży, w tym w odniesieniu do ustalonych stawek czynszów. Wynikająca z umów stawka czynszu za lokale mieszkalne w całym kontrolowanym okresie wynosiła 2,02 zł/m², a czynszu za garaże – 7,07 zł (za cały obiekt). Zgodnie z zarządzeniami Prezydenta Miasta Wrocławia w sprawie ustalenia wysokości stawki bazowej czynszów za najem lokali mieszkalnych stanowiących własność Gminy Wrocław¹⁹ stawki czynszów lokali będących własnością Gminy Wrocław w kontrolowanym okresie wynosiły: 3,39 zł/m² od 1 stycznia do 30 czerwca 2007 r., 3,73 zł do 30 kwietnia 2008 r., 4,10 zł od 1 maja 2008 r. do 31 lipca 2009 r., 5,33 zł od 1 sierpnia 2009 r. do 30 września 2011 r., 6,13 zł od 1 października 2011 r. do 30 września 2012 r., 6,90 zł od 1 października 2012 r. Stawki czynszu najmu garaży w badanym okresie wynosiły 5,0 zł/m² (netto)²⁰.

Wyliczona w oparciu o stawki określone w zarządzeniach Prezydenta Miasta Wrocławia należność czynszowa za lata 2007 – 2012 (31.10.) w odniesieniu do ww. lokali mieszkalnych i garaży wynosiła łącznie 159.441,89 zł i była o 104 083,62 zł (o 88 %) wyższa od należności wynikających z obowiązujących umów.

(dowód: akta kontroli str. od 464 do 492, od 951 do 954, od 992 do 1034 – Rozliczenia czynszów najmu lokali mieszkalnych, garaży)

Odpowiedzialnymi za zaniechanie działań w celu zaktualizowania umów najmu, w tym stawek czynszów najmu lokali mieszkalnych i garaży w latach 2009 – 2011 była Monika Słowik – ówczesna Dyrektor WTWK Partynice, a w 2012 r. Jerzy Pękalski – Dyrektor Centrum Sportu.

(dowód: akta kontroli str. od 34 do 35 – Zakres czynności Katarzyny Pomorskiej –Zadki – głównego księgowego WTWK, str. od 38 do 56 i 57 do 82 Regulaminy organizacyjne z 1.04.2008 r. i 29.03.2012 r., str. od 10 do 12 i od 89 do 93 – Statuty, str. 5 i od 17 do 18 Pełnomocnictwa Jerzego Pękalskiego i Moniki Słowik)

Jako przyczyny zaniechania działań w ww. zakresie Monika Słowik, była Dyrektor WTWK Partynice wskazała m.in. brak wiedzy i niedopełnienie swoich obowiązków w tym zakresie, natomiast Jerzy Pękalski, Dyrektor Centrum Sportu podał m.in. brak pewności, co do stanu prawnego przejętych umów najmu, gdyż przejęte obiekty z lokalami mieszkalnymi i związane tym umowy najmu nie mają związku z prowadzoną działalnością statutową.

Omawiane nieruchomości: budynek trenerski, 8-rodzinny barak mieszkalny, zostały oddane na czas nieoznaczony w trwały zarząd WTWK Partynice, a następnie

¹⁹ Zarządzenia Prezydenta Miasta Wrocławia nr 3130/04 z 3 czerwca 2004 r., 498/07 z 26 lutego 2007 r., 2279/07 z 12 grudnia 2007 r., 5559/09 z 27 lutego 2009 r., 1124/11 z 28 kwietnia 2011 r.

²⁰ Uchwała Nr 192/95 Zarządu Miasta Wrocławia z dnia 24 marca 1995 r. w sprawie zasad wydzierżawiania gruntów komunalnych zabudowanych garażami i wynajmowania garaży będących własnością Gminy.

Centrum Sportu, na podstawie decyzji Prezydenta Wrocławia odpowiednio nr 12/2007 z 20 czerwca 2007 r. i 57/2012 z 11 kwietnia 2012 r., a zatem Dyrektor Centrum Sportu był w pełni uprawniony i obowiązany do podejmowania działań w celu prawidłowego zarządzania nieruchomościami.

(dowód: akta kontroli str. od 1004 do 1009 – Wyjaśnienia Moniki Słowik - byłej Dyrektor WTWK, str. od 955 do 959, str. od 976 do 978 – Wyjaśnienia Jerzego Pękalskiego – Dyrektora Centrum Sportu).

3. WTWK Partynice, a później Centrum Sportu nie sprawowały w latach 2011-2012 należytego nadzoru nad prawidłowością wykorzystania jednego z wynajętych lokali.

WTWK Partynice zawarł z Amatorskim Klubem Ujeżdżeniowym „Thompson”, reprezentowanym przez Andrzeja H. – Prezesa Klubu, umowę nr 52/2011 z dnia 1 sierpnia 2011 r., której przedmiotem był najem na czas oznaczony do dnia 31 lipca 2014 r. lokalu użytkowego o powierzchni 54,06 m², składającego się z trzech pomieszczeń, łazienki z wc., znajdującego się na I piętrze budynku trenerskiego, z przeznaczeniem na działalność statutową najemcy. Ustalona w ww. umowie miesięczna stawka czynszu odpowiadała stawkom określonym dla lokali użytkowych w Uchwale nr 70/00 Zarządu Miasta Wrocławia z 1 lutego 2000 r. w sprawie wytycznych do ustalenia stawek czynszu dla lokali użytkowych oddawanych przez Gminę Wrocław w najem w trybie bezprzetargowym i wynosiła 3,69 zł/m².

W toku kontroli NIK stwierdzono, że ww. lokal nie był wykorzystywany zgodnie z zawartą umową najmu na działalność statutową Stowarzyszenia, lecz na lokal mieszkalny - zamieszkiwał w nim Prezes Klubu Ujeżdżeniowego „Thompson”.

(dowód: akta kontroli str. 493 – rozliczenie z Aku – Thompson, str. od 494 do 498 umowa najmu nr 52/2011 z 1.08.2011 r., str. od 499 do 507, 532 do 547 – rozliczenia z AKU - Thompson, od 548 do 552 – Tabela z wybranymi informacjami o obiektach znajdujących się na nieruchomościach zarządzanych przez WCSHiR, str. od 553 do 636 – protokół oględzin wraz z dokumentacją fotograficzną)

Miesięczna kwota czynszu za ww. lokal wg zapisów umowy najmu wynosiła 199,48 zł, a łączny czynsz za okres od 1 sierpnia 2011 r. (data zawarcia umowy najmu) do 30 listopada 2012 r. wynosił 3.191,68 zł.

Należność czynszowa wyliczona tymczasem w oparciu o stawki określone w Zarządzeniach Prezydenta Wrocławia nr 5559/09 z 27 lutego 2009 r. oraz nr 1124/11 z 28 kwietnia 2011 r. w sprawie ustalenia wysokości stawki bazowej czynszów za najem lokali mieszkalnych stanowiących własność Gminy Wrocław w odniesieniu do tego lokalu za ww. okres wynosiła 5.010,82 zł. i była o 2.018,62 zł wyższa od czynszu wynikającego z zawartej umowy wynajmu

Odpowiedzialność za brak nadzoru nad prawidłowością wykorzystania nieruchomości, zgodnie z kolejno obowiązującymi Regulaminami organizacyjnymi WTWK Partynice, a następnie Centrum Sportu i udzielonymi pełnomocnictwami ponoszą: w latach 2009 – 2011 Monika Słowik – była Dyrektor WTWK Partynice, a w 2012 r. - Jerzy Pękalski Dyrektor Centrum Sportu.

(dowód: akta kontroli str. od 38 do 56 i 57 do 82 Regulaminy organizacyjne z 1.04.2008 r. i 29.03.2012 r., str. od 10 do 12 i od 89 do 93 – Statuty, str. 5, od 17 do 18 Pełnomocnictwa Jerzego Pękalskiego i Moniki Słowik)

Monika Słowik, była Dyrektor WTWK Partynice w powyższej sprawie wyjaśniła, że lokal ten obecnie wykorzystany jest jako mieszkalny i nieprawidłowością było zawarcie umowy na dzierżawę lokalu użytkowego, czego przyczyną był fakt, że cały budynek trenerów stanowi obiekt niemieszkalny, co wynika z wypisu z kartoteki budynków Gminy Miejskiej Wrocławia. Jerzy Pękalski, Dyrektor Centrum w wyjaśnieniach podał m.in., że w momencie otrzymania dokumentacji związanej z umowami rozpoczęto ich weryfikację pod względem formalno – prawnym, gdyż nowa jednostka stała się z mocy prawa stroną, przejmując na siebie odpowiedzialność za ich wykonanie i w pierwszej kolejności weryfikacji poddano

umowy o trening i stacjonowanie koni wyścigowych, a umowy, które z mocy prawa zachowywały swoją ważność (najmu, lokali mieszkalnych, dzierżawy lokali na okresy zamknięte bez możliwości ich wypowiedzenia) odłożono do weryfikacji w drugiej kolejności.

(dowód: akta kontroli str. od 1004 do 1009 – Protokół przyjęcia ustnych wyjaśnień Moniki Słowik - b. Dyrektora WTWK, str. od 935 do 959, str. od 976 do 978 – Wyjaśnienia Jerzego Pękalskiego – Dyrektora Centrum Sportu).

4. WTWK Partynice, na sezony wyścigowe w latach 2009-2012 zawarł z właścicielami koni przekazanych do treningu umowy, których zapisy były nierzetelne, gdyż uniemożliwiały realizację zasad gospodarki finansowej jednostek budżetowych, określonych m.in. w art. 11 ust.1 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którym pobrane przez jednostkę dochody winny być odprowadzane na rachunek budżetu jednostki samorządu terytorialnego.

Według zapisów § 3 ust.1, pkt 2 b ww. umów, właściciel zobowiązany był m.in. do przekazania WTWK Partynice i Centrum Sportu tytułem opłaty za trening i utrzymanie zwierząt - 3,0 t owsa w sezonach 2009 – 2011 i 3,5 t owsa w sezonie 2012 r., lub zapłaty równowartości pieniężnej takiej ilości owsa, wyliczonej na podstawie średniej ceny zakupu owsa przez WTWK Partynice.

W 2012 r. Centrum Sportu do 64 z 95 zawartych umów²¹ wprowadził aneksami zmiany, na podstawie których właściciel zobowiązany został do zapłaty wynagrodzenia za trening przekazanego na tor konia w wysokości 150 zł netto miesięcznie plus należny podatek VAT, a koszty związane z utrzymaniem i treningiem koni przyjętych do treningu, w tym dotyczące zakupu paszy, ponoszone miały być przez Centrum Sportu. Dochody z powyższego tytułu na dzień 30 listopada 2012 r. wynosiły 405.315,49 zł i zostały odprowadzone na rachunek budżetu Gminy Wrocław.

Stwierdzono ponadto, że w latach 2009 – 2011 w WTWK Partynice, a w 2012 r. (do 30 listopada) w Centrum Sportu nie prowadzono ewidencji owsa w ujęciu wartościowym na kontach syntetycznych po stronie przychodów i rozchodów materiałów, pomimo, że w Zakładowym Planie Kont²² w odniesieniu do konta 310 Materiały ustalono, że zapasy materiałów podlegają ewidencji ilościowej oraz wartościowej, a nieodpłatne przekazanie materiałów winno być ujmowane na koncie 760 Pozostałe przychody operacyjne. Powyższe stanowiło naruszenie art. 4 ust. 1 i 2 ustawy o rachunkowości, wg których m.in. jednostka jest obowiązana stosować przyjęte zasady rachunkowości, a zdarzenia, w tym operacje gospodarcze, ujmuje się w księgach rachunkowych i wykazuje w sprawozdaniu finansowym zgodnie z ich treścią ekonomiczną.

(dowód: akta kontroli str. 268 do 280 – zestawienie umów dla koni do treningu w sezonach 2009 – 2012, str. 281 – Zestawienie właścicieli, którzy nie podpisali aneksów w 2009 r., str. od 282 do 328 – przykładowe umowy zawarte z właścicielami koni, str. 381 – zestawienie dotyczące kosztów na dzień 30.11.2012 r.)

Według danych ewidencji prowadzonej w ujęciu ilościowym, do magazynu WTWK Partynice i Centrum Sportu przyjęto 349,32 t owsa w 2009 r., 486,76 t w 2010 r., 441,02 t w 2011 r. i 225,07 t do 30 listopada 2012 r., a rozchodowano odpowiednio 350,33 t, 374,28 t, 346,36 t i 225,07 t owsa. Zapas ziarna wynosił 79,97 t na koniec 2009 r. 112,48 t na koniec 2010 r. i 94,67 t na koniec 2011 r.

²¹ Właściciele koni objętych pozostałymi 31 umowami nie wyrazili zgody na podpisanie aneksów.

²² Zakładowy Plan Kont stanowiący załącznik nr 1 do Zasad rachunkowości WTWK wprowadzonych Zarządzeniem nr 14 Dyrektora WTWK z dnia 29 czerwca 2007 r. oraz Zakładowy Plan Kont ujęty w rozdziale IV Zasad rachunkowości wprowadzonych zarządzeniem nr 6/2011 Dyrektora WTWK z 7 czerwca 2011 r.

Wartość owsa, która winna być ujęta w ewidencji księgowej jednostki w zapisach na kontach 310 Materiały, 760 Pozostałe przychody operacyjne i 401 Zużycie materiałów, wg cen określonych w biuletynach Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, wynosiła:

- przychód: 181.995,72 zł w 2009 r.²³, 158.975,73 zł w 2010 r., 194.167,14 zł w 2011 r. i 88.932,80 zł z 2012 r. (30 listopada),
- rozchód (w latach odpowiednio): 182.521,93 zł, 155.026,34 zł, 181.749,89 zł, 144.879,81 zł.
- zapas magazynowy na koniec 2009 r., 2010 r. i 2011 r. odpowiednio: 39.580,37 zł, 43.529,76 zł oraz 55.947,01 zł.

Odpowiedzialność za powyższe, zgodnie z kolejno obowiązującymi w WTWK Partynice, a następnie w Centrum Sportu Regulaminami organizacyjnymi i zakresami czynności pracowników, w latach 2009 – 2011 ponosili Katarzyna Pomorska – Zadka oraz Monika Słowik – odpowiednio – była główna księgowa i były Dyrektor WTWK Partynice, a w 2012 r. Jadwiga Zawadzka – Główna księgowa Centrum Sportu oraz Jerzy Pękalski – Dyrektor Centrum Sportu.

(dowód: akta kontroli str. od 34 do 35 – Zakres czynności Katarzyny Pomorskiej – Zadki – głównego księgowego WTWK, str. od 38 do 56 i 57 do 82 Regulaminy organizacyjne z 1 kwietnia 2008 r. i 29 marca 2012 r., str. od 10 do 12 i od 89 do 93 – Statuty, str. 5, od 17 do 18 Pełnomocnictwa Jerzego Pękalskiego i Moniki Słowik)

Monika Słowik, była Dyrektor WTWK Partynice jako przyczynę nie ewidencjonowania i nie wykazywania w księgach rachunkowych stanu owsa w ujęciu wartościowym wskazała, że ekwiwalent za utrzymanie koni do treningu przyjmowano w postaci rzeczowej i tak ewidencjonowano. Katarzyna Pomorska-Zadka, była Główna księgowa WTWK Partynice podała, że nie ewidencjonowała owsa w ujęciu wartościowym, bo w jej opinii nie miało to wpływu na dochody i wydatki, jakie uzyskiwała jednostka. Jadwiga Zawadzka, Główna księgowa Centrum Sportu w wyjaśnieniach wskazała, że w 2012 r. ewidencję owsa prowadzono pozabilansowo – ilościowo, z powodu braku czasu nie uzgodniono i nie zaewidencjonowano w księgach rachunkowych stanu owsa w ujęciu wartościowym. Jerzy Pękalski, Dyrektor Centrum w wyjaśnieniach podał, iż nie posiada wiedzy w tym zakresie, zagadnienie prowadzenia ewidencji owsa leży w kompetencjach głównego księgowego.

(dowód: akta kontroli str. od str. od 987 do 1001, str. od 1002 do 1003 - Wyjaśnienia Katarzyny Pomorskiej – Zadki - zastępcy głównego księgowego Centrum Sportu, str. od 1004 do 1009 – Protokół przyjęcia ustnych wyjaśnień Moniki Słowik - b. Dyrektora WTWK str. od 1010 do 1011 - Protokół przyjęcia ustnych wyjaśnień Jadwigi Zawadzkiej - Głównego księgowego Centrum Sportu, str. od 955 do 959, str. od 976 do 978 – Wyjaśnienia Jerzego Pękalskiego – Dyrektora Centrum Sportu)

Zgodnie z zapisami § 14 regulaminu organizacyjnego Centrum Sportu z 21 marca 2012 r., główny księgowy jednostki odpowiada za rachunkowość, finanse i sprawozdawczość, zgodnie z powierzonymi przez Dyrektora obowiązkami służbowymi na podstawie ustawy o finansach publicznych, w tym m.in. za ustalanie polityki rachunkowości, pozwalającej w sposób jasny i rzetelny określić sytuację majątkową, finansową oraz wynik finansowy, prowadzenie rachunkowości w sposób zapewniający bieżące, prawidłowe i terminowe przekazywanie rzetelnych informacji ekonomicznych, sporządzanie sprawozdań budżetowych, terminową zapłatę zobowiązań, dokonywanie wstępnej kontroli operacji gospodarczych i finansowych. Zgodnie natomiast z art. 4 ust. 5 ustawy o rachunkowości, kierownik jednostki

²³ bez owsa o wartości 40.106,58 zł według stanu na 1 stycznia 2009 r.

ponosi odpowiedzialność za wykonywanie obowiązków w zakresie rachunkowości określonych ustawą, w tym z tytułu nadzoru, również w przypadku, gdy określone obowiązki w zakresie rachunkowości – z wyłączeniem odpowiedzialności za przeprowadzenie inwentaryzacji w formie spisu z natury - zostaną powierzone innej osobie za jej zgodą.

Zaniechanie wartościowego ujęcia owsa w ewidencji księgowej jednostek miało wpływ na sporządzone przez Centrum Sportu (wcześniej WTWK Partynice) sprawozdania finansowe. I tak:

w bilansach jednostek:

- aktywa obrotowe (zapasy - materiały) winny być wykazane w kwocie zwiększonej o 39.580,37 zł za 2009 r., o 43.529,76 zł za 2010 r. i o 55.947,01 zł za 2011 r.,
- pasywa - wynik finansowy w 2009 r. winien być wykazany w kwocie pomniejszonej o 526,21 zł, a za 2010 r. i 2011 r. w kwocie zwiększonej o odpowiednio 3.949,39 zł i 12.417,25 zł,
- fundusz jednostki winien być zwiększony o kwoty: 40.106,58 zł w 2009 r., 39.580,37 zł w 2010 r. i 43.529,76 zł w 2011 r.

w rachunkach zysków i strat jednostek:

- koszty działalności operacyjnej, zużycie materiałów i energii winny być wykazane w kwotach zwiększonych o: 182.521,93 zł za 2009 r., o 155.026,34 zł za 2010 r. i o 181.749,89 zł za 2011 r.,
- pozostałe przychody operacyjne, inne przychody operacyjne winny być ujęte w kwotach zwiększonych: o 181.995,72 zł w 2009 r., o 158.975,73 zł w 2010 r. i o 194.167,14 zł w 2011 r.,
- zysk/strata z działalności gospodarczej oraz zysk/strata netto winny być wykazane w kwocie zmniejszonej o 526,21 zł w 2009 r., natomiast w latach 2010-2011 – w kwocie zwiększonej odpowiednio o 3.949,39 zł i o 12.417,25 zł.

w zestawieniu zmian w funduszu jednostki, fundusz należało wykazać w kwotach zwiększonych: o 40.106,58 zł w 2009 r., o 39.580,37 zł w 2010 r. i o 43.529,76 zł w 2011 r.

(dowód: akta kontroli str. od 999 do 1001 – Zestawienie sporządzone przez Zastępcę głównego księgowego w Centrum Sportu).

Przyjęte rozwiązanie polegające na pokrywaniu kosztów utrzymania koni przekazanych przez ich właścicieli do treningu w formie rzeczowej, a nadto brak ujmowania w ewidencji księgowej jednostek wartościowego wymiaru przyjętego i rozchodowanego owsa uniemożliwiało realizację zasady przejrzystości finansów publicznych.

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Stwierdzone powyżej nieprawidłowości, polegające na dowolności postępowania oraz braku lub nieskuteczności nadzoru nad realizacją zawartych umów najmu lokali i pomieszczeń wskazują na możliwość występowania w tym obszarze działalności WTWK Partynice i Centrum Sportu mechanizmów korupcyjnych²⁴.

²⁴ NIK definiuje mechanizmy korupcyjne, jako takie nieprawidłowości w funkcjonowaniu instytucji publicznych, które powodują lub zwiększają ryzyko wystąpienia zachowań korupcyjnych, lub też utrudniają ich wykrycie. Ustalenie, że w działalności kontrolowanej instytucji występują mechanizmy korupcyjne oznacza, że w instytucji tej istnieje ryzyko wystąpienia korupcji.

Najwyższa Izba Kontroli negatywnie ocenia działalność Centrum Sportu (wcześniej WTWK Partynice) w zakresie utrzymania i wykorzystania nieruchomości, na których zlokalizowane są tory wyścigów konnych ze względu na nieprawidłowości polegające na: [1] niewypełnianiu w odniesieniu do części z budynków obowiązków zarządcy określonych w ustawie Prawo budowlane, dotyczących utrzymywania obiektów budowlanych w należytym stanie technicznym i estetycznym, [2] ustalaniu stawek czynszu najmu lokali mieszkalnych i garaży w wysokościach niższych od obowiązujących, [3] niedochodzeniu należności z tytułu czynszów najmu lokali mieszkalnych i garaży, [3] nierzetelnym sprawowaniu nadzoru nad prawidłowością wykorzystania jednego z wynajętych lokali, co umożliwiło jego wykorzystywanie niezgodnie z przeznaczeniem ustalonym w umowie najmu, [4] niestosowaniu wymogów ustawy o rachunkowości do ewidencji owsa przekazanego na utrzymanie koni w związku z ograniczeniem rozliczeń do ujęcia ilościowego bez podania wartości i wynikających z tego nieprawidłowości w ewidencji księgowej i sprawozdawczości finansowej.

4. Podejmowanie działań na rzecz efektywnego wykorzystania nieruchomości, na której zlokalizowany jest tor wyścigów konnych.

Przychody WTWK Partynice i Centrum Sportu uzyskane z prowadzonej działalności kulturalno – sportowo - rekreacyjnej oraz związanej z organizowaniem wyścigów konnych, tj. m.in. ze sprzedaży usług dotyczących utrzymania koni sportowych, jazd rekreacyjnych, transportu, hipoterapii, sprzedaży wyników gonitw organizatorom zakładów wzajemnych, obornika, dochodów z najmu wynosiły 2.620,1 tys. zł w 2009 r. (w tym 416,2 tys. zł stanowiły przychody z organizacji wyścigów konnych), 3.081,1 tys. zł w 2010 r. (427,3 tys. zł), 1.257,8 tys. zł w 2011 r. (456,0 tys. zł), 955,6 tys. zł do 30 września 2012 r. (470,3 tys. zł). Porównawczo przychody osiągnięte w latach 2007 i 2008 wynosiły odpowiednio: 1.548,9 tys. zł (451,3 tys. zł) i 1.209,6 tys. zł (529,3 tys. zł).

Głównym źródłem przychodów budżetowych jednostek w latach 2009-2011 była sprzedaż usług, w tym usług związanych z utrzymaniem koni sportowych, jazd rekreacyjnych, hipoterapii, sprzedaży wyników gonitw organizatorom wyścigów wzajemnych oraz sprzedaż usług reklamowych.

Koszty poniesione z tytułu prowadzenia działalności (m.in. na wynagrodzenia wraz z pochodnymi, amortyzacji, zużycia materiałów i energii) wynosiły: 7.256,4 tys. zł w 2009 r. (w tym 2.353,6 tys. zł stanowiły koszty organizacji wyścigów konnych), 7.250,8 tys. zł w 2010 r. (2.347,0 tys. zł), 6.933,8 tys. zł w 2011 r. (2.148,6 tys. zł), 3.623,4 tys. zł na 30 września 2012 r. (1.736,4 tys. zł). Porównawczo koszty poniesione w latach 2007 i 2008 wynosiły odpowiednio: 5.723,3 tys. zł (2.288,2 tys. zł) i 6.726,1 tys. zł (2.674,2 tys. zł).

Główny udział w kosztach działalności ogółem w kolejnych latach miały wynagrodzenia (od 42,2 % do 46,2 % w latach 2009-2011 i 58,5 % do 30 września 2012 r.), amortyzacja (od 15,1 % do 24,8 %) i zużycie materiałów i energii (od 11,9 % do 22,2 %).

W każdym z kolejnych lat badanego okresu koszty prowadzonej działalności były znacząco wyższe od przychodów uzyskiwanych z tej działalności. Różnica ta kształtowała się następująco: 4.636,3 tys. zł w 2009 r., 4.169,7 tys. zł w 2010 r., 5.676,0 tys. zł w 2011 r. i 2.667,8 tys. zł w 2012 r. (do 30 września). Podobnie koszty z działalności związanej z organizacją wyścigów były znacząco wyższe od przychodów z tej działalności, a różnica wynosiła odpowiednio: 1.937,4 tys. zł,

1.919,7 tys. zł, 1.692,6 tys. zł oraz 1.266,1 tys. zł. Porównawczo różnice między kwotami kosztów i przychodów w latach 2007 i 2008 wynosiły odpowiednio: 4.174,4 tys. zł (w tym 1.836,9 tys. zł w związku z organizacją wyścigów konnych) i 4.982,5 tys. zł (2.144,9 tys. zł).

(dowód: akta kontroli str. od 756 do 759 zestawienia struktury przychodów i kosztów)

Ustalone
nieprawidłowości

W zakresie podejmowania działań na rzecz efektywności wykorzystania nieruchomości, na której zlokalizowany jest tor wyścigów konnych stwierdzono następujące nieprawidłowości:

Zarówno w WTWK Partynice jak i w Centrum Sportu nie podejmowano działań o charakterze systemowym w celu zwiększenia przychodów z prowadzonej działalności, w tym z organizacji wyścigów konnych. Nie sporządzano i nie zlecano do wykonania analiz dotyczących sposobu wykorzystania nieruchomości, na której zlokalizowany jest tor wyścigów konnych. Nie opracowywano programów ani harmonogramów działań planowanych do realizacji w celu poprawy wysokości wpływów, w tym z wykorzystania nieruchomości, będących w trwałym zarządzie ww. jednostek.

(dowód: akta kontroli str. od 765 do 759 – Tabele dot. struktury przychodów i kosztów w ramach prowadzonej działalności gospodarczej w latach 2009 – 2012 oraz wyników finansowych za lata 2009 -2012)

Monika Słowik, była dyrektor WTWK wyjaśniła, że nie miała wiedzy o możliwości podejmowania takich działań, natomiast Dyrektor Centrum podał m.in., że w związku z utworzeniem nowej jednostki w styczniu 2012 r. w pierwszej kolejności zajął się sprawami organizacyjnymi.

(dowód: str. od 1004 do 1009 – Protokół przyjęcia ustnych wyjaśnień Moniki Słowik - b. Dyrektora WTWK, str. od 935 - 955 do 959, str. od 976 do 978 – Wyjaśnienia Jerzego Pękalskiego – Dyrektora Centrum Sportu).

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie działalność Centrum Sportu (wcześniej WTWK Partynice) w zakresie wykorzystania nieruchomości na których zlokalizowany jest tor wyścigów konnych, ze względu na brak systemowych działań w celu zwiększenia przychodów, m.in. poprzez poprawę efektywności wykorzystania zarządzanych nieruchomości.

5. Wykorzystanie i rozliczenie środków publicznych otrzymanych na dofinansowywanie realizacji zadań dotyczących organizacji wyścigów konnych oraz poprawy stanu technicznego i wykorzystania nieruchomości, na której zlokalizowany jest tor.

W badanym okresie, poza dofinansowaniem bieżącej działalności, WTWK Partynice w grudniu 2011 r. otrzymało środki z Unii Europejskiej w kwocie 16.455,36 zł za wykonane zadanie przeprowadzenia działań promocyjnych, polegających na zaprojektowaniu, wykonaniu, dostarczeniu i zamontowaniu tablic pamiątkowych i promocyjnych, zaprojektowaniu, wykonaniu i rozprowadzeniu ulotek i folderów, plakatów informacyjnych na terenie miasta Wrocławia oraz

przygotowaniu i przeprowadzenia konferencji prasowej. Środki te, stanowiące 70 % wydatków poniesionych przez WTWK Partynice na ten cel w kwocie 23.446,68 zł wykorzystano zgodnie z przeznaczeniem i rozliczono w terminie.

(dowód: akta kontroli str. 866 – Tabela – wykaz zadań dotyczących działalności prowadzonej przez WTWK/WCSHiR, str. 867 do 901 – Dokumentacja dotycząca rozliczenia zadania: umowa z 30.07.2010 r., aneks nr 1 z 4.02.2011 r., faktury nr 113/2010 z 8.11.2010 r. i 48/11 z 11.05.2011 r., protokoły odbioru prac z 3.11.2010 r. i 10.05.2011 r., wniosek o uruchomienie środków płatność, rozliczenie)

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność WTWK Partynice w zakresie wykorzystania i rozliczenia środków publicznych otrzymanych w ramach dofinansowania realizacji zadań.

IV. Uwagi i wnioski

Ustalenia kontroli NIK wskazują, że Monika Słowik - była Dyrektor WTWK i Jerzy Pękalski - Dyrektor Centrum Sportu nie zapewнили w ww. jednostkach funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej, o której mowa w art. 69 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, naruszając tym samym art. 69 ust 1 pkt 3 ww. ustawy.

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli²⁵, wnosi o:

1. Podjęcie skutecznych działań na rzecz doprowadzenia zarządzanych obiektów budowlanych do właściwego stanu technicznego, zgodnie z wymogiem określonym w art. 5 ust. 2 ustawy Prawo budowlane.
2. Wypłacanie nagród za wygrane gonitwy terminowo i zgodnie z zasadami określonymi w Regulaminie wyścigów konnych.
3. Prowadzenie ewidencji owsa pozyskanego na utrzymanie koni z zachowaniem wymogów ustawy o rachunkowości, w tym, co do prowadzenia ewidencji w ujęciu ilościowo-wartościowym oraz prawidłowego ujmowania w księgach rachunkowych i sprawozdaniach finansowych oraz rozważenie rezygnacji z takiej formy rozliczenia ze względu na utrudnienia wynikające z ograniczeń prawnych wobec jednostek budżetowych.
4. Wzmoczenie nadzoru i kontroli w celu zapewnienia prowadzenia rzetelnej i bieżącej ewidencji księgowej w zakresie należności, zobowiązań i odsetek, a także gospodarki magazynowej i ujmowania ich odpowiednio w sprawozdaniach budżetowych i finansowych.
5. Naliczenie we właściwej wysokości czynszów najmu lokali mieszkalnych i garaży oraz podjęcie działań w celu wyegzekwowania należności z tego tytułu wraz z odsetkami.
6. Zweryfikowanie zapisów umów najmu lokali mieszkalnych i garaży, a także lokalu użytkowego, w tym w zakresie stosowanych stawek czynszów.
7. Przeprowadzenie systemowej analizy możliwości zwiększenia przychodów jednostki oraz podjęcia stosownych działań dla zwiększenia efektywności wykorzystania posiadanych w trwałym zarządzie nieruchomości.

²⁵ Dz.U. z 2012 r., poz.82

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Delegatury NIK we Wrocławiu.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Wrocław, dnia ...30...stycznia 2013 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura we Wrocławiu

Kontroler

Dyrektor

Krystyna Knop
główny specjalista kontroli państwowej

.....
Podpis

.....
podpis